

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декаан факультету суспільних наук
/Юрій ОСТАПЕЦЬ/
« 18 » « листопада » 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ДІАГНОСТИЧНО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма практики «Діагностично-дослідницька педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми «Дошкільна освіта».

Розробники: Староста Володимир Іванович, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи;
Милян Жанна Іванівна, викладач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 15 від « 27 » червня 2024 р.

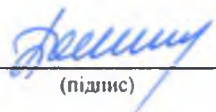
Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ /Оксана ПОВІДАЙЧИК/
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від « 27 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ /Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Староста В.І., Милян Ж.І., 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	3	4
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Семестр:	
	5	7
	Індивідуальна робота:	
	60	60
	Самостійна робота:	
	120	120

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою «Діагностично-дослідницька педагогічна практика» є одержання умінь збирати, підбирати і аналізувати практичний матеріал, вдосконалення практичних умінь і навичок, необхідних майбутньому вихователю закладу дошкільної освіти при організації навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку.

Перелік практичних умінь і навичок:

- враховувати особливості особистості та колективу при постановці завдань діагностики.
- визначати завдання дослідження і складати план його підготовки і проведення;
- застосовувати прийоми співпраці з батьками, дітьми, психологом у процесі діагностики;
- застосовувати прийоми самоорганізації;
- регулювати, координувати процес дослідження, визначати терміни, етапи.
- спостерігати педагогічні процеси, класифікувати і узагальнювати результат первинних спостережень; фіксувати та опрацьовувати інформацію на основі різних джерел;
- вивчати документацію, результати діяльності дітей;
- створювати виховні діагностичні ситуації та використовувати ті, що виникають невимушено;
- обирати і адаптувати діагностичні методи і методики, адекватні поставленим завданням;
- викладати отриману інформацію точно, повно, логічно, об'єктивно, послідовно;
- виділяти критерії та показники об'єкта, що вивчається;
- розробляти практичні рекомендації для педагогів, батьків, дітей на основі отриманої інформації.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральної компетентності (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних компетентностей:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальних (фахових) компетентностей:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу

спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки в полікультурному суспільстві.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження «Діагностично-дослідницька педагогічна практика» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 9 Вступ до спеціальності
- ОК 10 Історія педагогіки;
- ОК 11 Вікова педагогіка;
- ОК 13 Теорія виховання;
- ОК 14 Дошкільна дидактика;
- ОК 16 Полікультурна освіта;
- ОК 18 Загальна психологія;
- ОК 19 Дитяча психологія;
- ОК 20 Вікова психологія і валеологія;
- ОК 21 Основи педагогічних досліджень.
- ОК 33 Педагогічна практика (ознайомча).
- ОК 35 Педагогічна практика в групах раннього віку.
- ОК 36 Педагогічна практика в групах молодшого дошкільного віку

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 1
Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН 2
Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами, дітей – представників	ПРН 3

етнічних меншин.	
Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 4
Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.	ПРН 6
Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових, індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.	ПРН 7
Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.	ПРН 9
Бути знайомим з ознаками булінгу, в тому числі на етнічному ґрунті в полікультурних регіонах. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.	ПРН 11
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.	ПРН 12
Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.	ПРН 13
Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	ПРН 15
Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.	ПРН 16
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	ПРН 18
Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19
Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	ПРН 20
Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку різної етнічної приналежності.	ПРН 21
Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження «Діагностично-дослідницька педагогічна практика»:

Очікувані результати навчання з практики	Шифр ПРН
Формування в студентів діагностичного підходу до організації і аналізу педагогічного процесу.	ПРН 1
Уміння проводити дослідження різних психологічних процесів, індивідуально-психологічних властивостей міжособистісної взаємодії тощо.	ПРН 2

Здатність студентів враховувати вікові особливості особистості дітей та колективу, індивідуальні особливості дітей з ООП при постановці завдань діагностики в полікультурному середовищі.	ПРН 3
Здатність здобувачів освіти розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей відповідно до їх віку та індивідуального розвитку у процесі діагностики.	ПРН 4
Здатність застосовувати прийоми співпраці з батьками, дітьми, психологом у процесі діагностики.	ПРН 6
Уміння визначати методики дослідження, участь у дослідницько-експериментальній роботі.	ПРН 7
Уміння вивчати документацію, результати діяльності дітей; створювати виховні діагностичні ситуації та використовувати ті, що виникають невимушено.	ПРН 9
Уміння спостерігати за взаємодією педагога-вихователя із дітьми раннього та дошкільного віку, виявляти ознаки булінгу та використовувати прийоми попередження та протидії йому.	ПРН 11
Уміння спостерігати за педагогічними процесами, класифікувати і узагальнювати результат первинних спостережень; фіксувати та опрацьовувати інформацію на основі різних джерел; на основі даних спостережень оцінювати власну педагогічну діяльність під час освітнього процесу.	ПРН 12
Здатність здобувачів освіти застосовувати прийоми самоорганізації; регулювати, координувати процес дослідження, визначати терміни, етапи.	ПРН 13
Здатність здобувачів освіти уміти визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей відповідно до їх віку та індивідуального розвитку у процесі діагностики	ПРН 15
Оволодіння студентами уміннями вести спостереження за роботою педагогічних працівників, керівників закладів освіти.	ПРН 16
Уміння використовувати різноманітні форми, методи, засоби і прийоми професійної діяльності; грамотно будувати відносини з оточуючими людьми.	ПРН 18
Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати дані про індивідуальний розвиток дитини.	ПРН 19
Оволодіння студентами умінь виявляти, узагальнювати та поширювати передовий досвід навчально-виховної роботи вихователів закладів дошкільної освіти.	ПРН 20
Уміння розробляти методичні рекомендації та пропозиції щодо використання результатів дослідження в навчально-виховному процесі.	ПРН 21
Здатність дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку при дослідженні.	ПРН 22

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази «Діагностично-дослідницька педагогічна практика» визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і підприємствами всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Базами проходження практики можуть виступати заклади дошкільної освіти різних типів.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження

практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством.

Закріплення здобувачів денної форми навчання за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету, а здобувачів заочної форми – розпорядженням декана факультету (директора інституту).

Факультет суспільних наук наразі має підписані довгострокові договори співпраці з наступними підприємствами, що можуть стати базами практики під час проходження практики:

1. Договір про практику з Бедевлянським ЗДО
2. Договір про практику з Березівським ЗДО
3. Договір про практику з Боронявським ЗДО
4. Договір про практику з Великогеєвицьким ЗДО «Казковий палац»
5. Договір про практику з Виноградівським ЗДО №8
6. Договір про практику з Драгівським ЗДО
7. Договір про практику з Забрідським ЗДО
8. Договір про практику з Золоторівським ЗДО «Сонечко»
9. Договір про практику з Ільницьким ЗДО №1
10. Договір про практику з Калинівським ліцей
11. Договір про практику з Кушницьким ЗДО №2
12. Договір про практику з Лазівським ЗДО (ясла-садок)
13. Договір про практику з Малораковецьким ЗДО
14. Договір про практику з Міжгірським ЗДО №2
15. Договір про практику з Паменським ЗДО
16. Договір про практику з Підпалозенським ЗДО
17. Договір про практику з Ракошинським ЗДО №4
18. Договір про практику з Самбірським ЗДО №1
19. Договір про практику з Стримбівським ЗСО I-III ст. № 1
20. Договір про практику з Стужицьким ЗДО
21. Договір про практику з Тарасівським ЗДО
22. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №12
23. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №21 «Ластовічка»
24. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №26
25. Договір про практику з Ужгородським ЗДО №36
26. Договір про практику з Усть-Чорнянським ЗДО
27. Договір про практику з Хустським ДНЗ №8 «Ялиночка».

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ «ДІАГНОСТИЧНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ»

Кожен студент-практикант під час проходження практики обирає для дослідження три індивідуальні завдання із переліку. Увага! З кожної групи завдань обрати одне:

Перша група – дослідження особистості дошкільників

1. Дослідити психічний процес відчуття (підбір методик).
2. Дослідити психічний процес сприймання (підбір методик).
3. Дослідити психічний процес пам'ять (підбір методик).
4. Дослідити психічний процес уява (підбір методик).
5. Дослідити психічний процес мислення (підбір методик).
6. Дослідити психічний процес увага (підбір методик).
7. Дослідити психічний процес емоції і почуття (підбір методик).
8. Дослідити індивідуально-психологічні особливості темпераменту (підбір методик).
9. Дослідити індивідуально-психологічні особливості характеру (підбір методик).
10. Дослідити індивідуально-психологічні особливості здібностей (підбір методик).

Друга група – розроблення методичних матеріалів (рекомендації, навчальні заняття,

навчальні завдання тощо) для учасників освітнього процесу

11. Розробити рекомендації вихователям щодо особливостей розвитку уваги у дітей дошкільного віку.
12. Розробити рекомендації вихователям щодо особливостей розвитку пам'яті у дітей дошкільного віку.
13. Розробити рекомендації вихователям щодо особливостей розвитку мислення у дітей дошкільного віку.
14. Розробити рекомендації вихователям щодо особливостей розвитку уяви у дітей дошкільного віку.
15. Розробити рекомендації для батьків та вихователів щодо побудови ефективного спілкування з дітьми раннього віку.
16. Розробити рекомендації для батьків та вихователів щодо побудови ефективного спілкування з дітьми молодшого дошкільного віку.
17. Розробити рекомендації для батьків та вихователів щодо побудови ефективного спілкування з дітьми середнього дошкільного віку.
18. Розробити рекомендації для батьків та вихователів щодо побудови ефективного спілкування з дітьми старшого дошкільного віку.
19. Розробити рекомендації батькам для забезпечення емоційного благополуччя дитини.
20. Підібрати методiku для дослідження психологічної готовності дитини до школи і провести дослідження.
21. Підібрати 3 ігри на розвиток пізнавальних процесів у дітей раннього віку і провести дослідження.
22. Підібрати 3 ігри на розвиток пізнавальних процесів у дітей молодшого дошкільного віку і провести дослідження.
23. Підібрати 3 ігри на розвиток пізнавальних процесів у дітей середнього дошкільного віку і провести дослідження.
24. Підібрати 3 ігри на розвиток пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку і провести дослідження.
25. Підібрати 3 завдання на розвиток пізнавальних процесів у дітей раннього віку і провести дослідження.
26. Підібрати 3 завдання на розвиток пізнавальних процесів у дітей молодшого дошкільного віку і провести дослідження.
27. Підібрати 3 завдання на розвиток пізнавальних процесів у дітей середнього дошкільного віку і провести дослідження.
28. Підібрати 3 завдання на розвиток пізнавальних процесів у дітей старшого дошкільного віку і провести дослідження.
29. Скласти алгоритм роботи дій вихователя до організації дитячих ігор.
30. Розробити рекомендації батькам щодо розвитку мислення у дітей дошкільного віку.
31. Розробити рекомендації батькам/вихователям щодо використання цифрових інструментів під час освітнього процесу.
32. Розробити алгоритм роботи дій вихователя (фіксація, систематизація тощо) щодо використання запитань, загадок та інших результатів творчої діяльності дошкільників (сторітеллінг, малюнки тощо).

Третя група – дослідження міжособистісних взаємодій учасників освітнього процесу

33. Дослідити стиль спілкування дошкільника з батьками (підбір методик).
34. Дослідити гендерні особливості спілкування дітей у групі (підбір методик).
35. Дослідити стиль керівництва закладу дошкільної освіти (підбір методик).
36. Дослідити стиль діяльності вихователя ЗДО як керівника/наставника/ментора педпрактики (зміст анкети наведено у додатку методичних вказівок, під час практики використовується онлайн самоопитування, результати вносити до звіту практики, а подальше опрацювання з використанням математичних методів педагогічного дослідження провести під час занять «Основи педагогічних досліджень»).

**7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД
ПРОВЕДЕННЯ «ДІАГНОСТИЧНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ»**

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
Підготовчий етап		
1	Настановча конференція керівника практики від університету	1 день / 1 тиждень
2	Складання індивідуального календарного плану-графіку роботи практиканта.	1-2 день / 1 тиждень
Ознайомлювальний етап		
3	Ознайомлення із ЗДО, керівником, методистом, психологом та вихователями закладу.	1 тиждень
4	Спостереження обов'язкове за інтерактивним стилем вихователя (взаємодія з дошкільниками; результати внести в онлайн анкету); Спостереження (на вибір з метою наступного виконання індивідуальних завдань) за: - роботою керівника ЗДО; - роботою методиста ЗДО; - роботою психолога у ЗДО; - роботою вихователя у першій та другій половині дня; - взаємодією ЗДО і сім'ї у вихованні дітей дошкільного віку; - одним із вихованців - взаємодією вихователя як керівника/наставника/ментора практики від ЗДО зі студентом.	1-2 тиждень
5	Підбір методик дослідження на індивідуальні завдання	1 тиждень
Основний етап		
6	Підбір методик, проведення досліджень, обробка результатів досліджень	2-3 тиждень
7	Скласти характеристику навчальної та ігрової діяльності дошкільника (по віковій категорії).	2-3 тиждень
8	Скласти характеристики обраних спостережень в межах виконання індивідуальних завдань. Увага! Обов'язкове спостереження «Дослідження інтерактивного стилю вихователів ЗДО на основі спостережень взаємодії з дошкільниками» (зміст анкети наведено у додатку, під час практики використовується онлайн самоопитування, результати вносити до звіту практики, а подальше опрацювання з використанням математичних методів педагогічного дослідження провести під час занять «Основи педагогічних досліджень»).	2-3 тиждень
9	Підготовка та проведення заняття дослідницького спрямування за одним із змістових напрямів	2-3 тиждень
Підсумковий етап		
10	Оформлення звіту про проходження практики.	4 тиждень
11	Оформлення щоденника практиканта.	4 тиждень
12	Оформлення результатів та аналіз досліджень індивідуальних завдань.	4 тиждень
13	Захист практики студентом на підсумковій конференції.	
Загальна тривалість практики		4 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Організація практичної підготовки студентів на кафедрі загальної педагогіки та педагогіки вищої школи враховує специфіку спеціальності «Дошкільна освіта», має наскрізний характер. Ефективність практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення. У період практики студенти виступають у ролі помічників вихователів закладів дошкільної освіти. Практика проводиться у досвідчених вихователів. Керують практикою викладачі кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи. За цей вид практики студентам виставляється оцінка.

Організація діагностично-дослідницької педагогічної практики:

1. Кожен студент проходить практику у ЗДО в окремій групі.
2. Студент працює під керівництвом вихователів групи, керівника практики від закладу вищої освіти та виконує їх вказівки.
3. Студент ознайомлюється з планом і системою роботи вихователя групи.
4. Студент складає індивідуальний план проведення педагогічної практики і виконує його.
5. Студент спостерігає, аналізує та складає характеристику спостережень.
6. Студент складає характеристику навчальної та ігрової діяльності дошкільника відповідно до вікової групи в якій проходить практику.
7. Студент підбирає матеріал та проводить дослідницьке заняття за одним із обраного режимного моменту відповідно до календарного планування педагогічної діяльності вихователя.
8. Студент веде щоденник педагогічної практики, дає його на перевірку вихователю і підпис керівнику ЗДО, керівнику практики від закладу вищої освіти.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики.

I. Керівник практики від закладу вищої освіти:

- визначає ЗДО для проведення діагностично-дослідницької педагогічної практики студентів;
- організовує і проводить настановчу конференцію з даного виду педагогічної практики;
- організовує зустріч і знайомить студентів з керівником, методистом, психологом та вихователями ЗДО;
- закріплює студентів за групами разом з керівництвом ЗДО;
- проводить інструктивно-методичні наради з вихователями, які працюють із студентами;
- допомагає студентам у підборі та підготовці методик для проведення досліджень по вибраним індивідуальним завданням;
- здійснює контроль за веденням студентами звітної документації з дослідницької педагогічної практики та перевіряє її після закінчення практики;
- оцінює роботу студентів під час практики, їх ставлення до роботи, ведення і оформлення ними документації з дослідницької педагогічної практики.

II. Керівник ЗДО (методист ЗДО):

- забезпечує умови для проведення діагностично-дослідницької педагогічної практики в ЗДО;
- знайомить студентів із закладом, педагогічним колективом, психологом та медичною сестрою;
- розподіляє студентів по групах разом з керівником практики від закладу вищої освіти;
- знайомить студентів з роботою ЗДО;
- вносить пропозиції щодо вдосконалення підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

III. Вихователь ЗДО:

- знайомить студентів-практикантів з планом своєї роботи та вихованцями;
- разом з керівником практики від університету допомагає підібрати методики дослідження,

а також їх реалізувати у групі;

- консулює студентів під час підготовки до проведення досліджень;
- бере участь в обговоренні та оцінці проведених досліджень.

IV. Студент-практикант:

- виконує правила внутрішнього розпорядку, адміністрації ЗДО і керівників практики, дотримується правил техніки безпеки;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою діагностично-дослідницької педагогічної практики;
- проводить дослідження згідно індивідуального плану, бере участь в їх обговоренні та аналізі;
- веде щоденник педагогічної практики за встановленою формою, регулярно подає його на перевірку вихователю і підпис керівнику ЗДО та керівнику практики від закладу вищої освіти;
- є ввічливим, працьовитим, дисциплінованим і організованим;
- має належний зовнішній вигляд.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звітної документації

Після завершення діагностично-дослідницької педагогічної практики протягом 3 днів студент повинен здати на кафедру такі документи:

1. Щоденник практики встановленого зразку;
2. Письмовий звіт про проведену роботу;
3. Характеристику спостережень за

Обов'язкове – інтерактивним стилем вихователя (взаємодія з дошкільниками);

На вибір (можна додати в інд. завдання):

- роботою керівника закладу дошкільної освіти;
- роботою методиста закладу дошкільної освіти;
- роботою психолога у закладі дошкільної освіти;
- роботою вихователя у першій та другій половині дня;
- взаємодією ЗДО і сім'ї у вихованні дітей дошкільного віку;
- одним із вихованців
- взаємодією вихователя як керівника/наставника/ментора практики від ЗДО зі студентом (відповіді на питання онлайн анкети; текстова версія у додатку методичних вказівок).

4. Характеристику навчальної та ігрової діяльності дошкільника відповідно до вікової групи в якій проходить практику (у довільній формі).

5. Конспект проведеного заняття дослідницького спрямування за одним із змістових напрямів (спостереження за природою на екологічній стежині/куточку природи, або проведення елементарних дослідів (<https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/maysternya-pedagoga/doslidi-ta-eksperimenti>), наприклад, властивості води, повітря, піску, або дослідницьке порівняння за картинками об'єктів (за розмірами більший – менший, за формою, за кольором тощо). Дане заняття узгоджується і проводиться спільно із вихователем і за його календарним планом педагогічної діяльності (структуру конспекту заняття подано у додатку методичних вказівок).

6. Підібрані методики для досліджень вибраних трьох індивідуальних завдань (у довільній формі).

7. Результати та аналіз досліджень (у довільній формі).

8. Додатки (фото проведеної роботи на практиці, роздаткові матеріали тощо) (у довільній формі).

Порядок допуску звітних документів до захисту практики

Керівник практики від кафедри перевіряє щоденник, звіт студента та інші документи протягом усього періоду проходження практики студентами. У випадку виявлення незначних

недоліків, допомагає виправляти їх. Студент не допускається до захисту практики у випадку, якщо він не виконав вимоги дослідницької педагогічної практики та/або не здав на кафедрі протягом 3 днів після завершення педагогічної практики такі документи:

1. Щоденник практики встановленого зразку;
2. Письмовий звіт про проведену роботу, що включає:
 - загальна характеристика ЗДО;
 - дослідження інтерактивного стилю вихователів ЗДО на основі спостережень;
 - характеристика навчальної та ігрової діяльності дошкільника відповідно до вікової групи в якій проходить практику;
 - конспект проведеного дослідницького заняття за одним із обраного режимного моменту;
 - виконання трьох індивідуальних завдань (методика, проведення, результати та аналіз досліджень)

Увага! Додатки додаються до звіту (фото проведеної роботи на практиці, роздаткові матеріали тощо) (у довільній формі).

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з діагностично-дослідницької педагогічної практики є самостійна робота, самостійне виконання завдань дослідницького характеру (індивідуальні завдання), виконання завдань практики, усне представлення і презентація результатів практики.

Методи навчання: інструктаж, бесіда, консультація, ведення щоденника, навчальна дискусія, самоконтроль та взаємоконтроль.

Методи та форми дистанційного навчання: система Moodle; інтернет конференція Google Meet.

Технології навчання: інформаційно-комунікаційні, проєкторні, інтерактивні.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні проміжні презентації-доповіді про проходження дослідницької педагогічної практики.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний диференційований залік.

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

Для визначення рівня оволодіння здобувачами навчальним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень викладачі користуються узагальненими критеріями оцінювання:

90-100 балів А	Здобувач вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань
82-89 балів В	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми навчально-виробничої практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності
74-81 балів С	Здобувач володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях
64-73 балів D 60-63 балів E	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержані знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях
35-59 балів FX	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно
0-34 балів F	Здобувач не володіє навчально-практичним матеріалом

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№п/п	Вид роботи	Бали
1	Щоденник практики	5
2	Звіт про виконану роботу	20
3	Дослідження інтерактивного стилю вихователів ЗДО на основі спостережень.	10
4	Характеристика навчальної та ігрової діяльності дошкільника відповідно до вікової групи, в якій проходить практику.	10
5	Конспект проведеного заняття дослідницького спрямування за одним із змістових напрямів.	10
6	Виконання трьох індивідуальних завдань (методика, проведення, результати та аналіз досліджень).	30
7	Захист практики на підсумковій конференції.	15
Усього:		100

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату online-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій. Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять.

Планування диференційованого заліку здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років. наук. керів. В.О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч та ін. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 304 с.
2. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
3. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник». Вид. 3-тє, доп. Тернопіль : Мандрівенць, 2023. 210 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2023/15.03.2023/Kompl.prohrama.rozvytku.ditey.doshk.viku.2023-SONYASHNYK.15.03.2023.pdf> (дата звернення: 15.06.2024).
4. Милян Ж.І., Староста В.І. Методичні вказівки щодо проходження дослідницької педагогічної практики для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 28 с.
5. Педагогіка українського дошкілля: Ч. 2. / Лисенко Н.В., Кирста Н.Р. К. : Видав. Дім «Слово», 2019. 360 с.
6. Педагогіка українського дошкілля: Ч. 3. / Лисенко Н.В., Кирста Н.Р., Лазарович Н.Б. К. : Видав. Дім «Слово», 2019. 376 с.
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка : підручник 4-те видання, перероблене. ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
8. Пихтіна Н. Педагогіка гри: лекції. К. : КНТ, 2023. 260 с.
9. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля / О.І. Білан, за заг. ред. О.В. Низковської. 256 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/Bilan_Programa_Ukrdoshkillja_2017.pdf (дата звернення: 15.06.2024).

Нормативно-правова база

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти): нова редакція. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 15.06.2024).
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
4. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
5. Наказ МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-15#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
6. Наказ МОН України «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text> (дата звернення: 20.06.2024).
7. Постанова КМ України «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.06.2024).

Допоміжна література

1. Гармаш, І. Терапія казками. Київ : ВГ «Шкільний світ», 2018. 112 с.
2. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / Упор. Г.І. Григоренко. Запоріжжя ТОВ «ЛПКС», 2007. 196 с.
3. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
4. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.

5. Іванова В.В. Психологія дитяча: навчально-методичний посібник для самостійної роботи. Мукачево: МДУ, 2019. 104 с.
6. Іванова В. В. Дитяча психологія у схемах і таблицях : навч. - метод. посібник. Мукачево: МДУ, 2013. 207 с.
7. Ігрова діяльність дошкільника : молодший дошкільний вік / Пироженко Т.О. та ін. Київ : Генеза, 2016. 88 с. (Серія «Настільна книжка вихователя»).
8. Каньоса Н.Г. Теорія та методика співпраці дитячих навчальних закладів з родинами : навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 116 с.
9. Козубовська І., Шелевер О. Розвиток дослідницьких умінь вихователя закладу дошкільної освіти. Ужгород. 2020. 25 с.
10. Колобич О. П. Загальна психологія: навчально-методичний посібник. Львів : Растр-7, 2019. 172 с.
11. Костик Л.Б. Вікова психологія (курс лекцій для студентів зі спеціальності «Дошкільна освіта») : навч. посібник. Чернівці, 2018. 116 с.
12. Кудикіна Н.В. Теорія ігрової діяльності: монографія К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 236 с.
13. Олійник М.І., Журат Ю.В., Фесун Г.С. Розвиток та діагностика пізнавальних процесів дошкільника: навчально-методичний посібник. Чернівці: Родовід, 2019. 176с.
14. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / 2-ге вид., зі зм. та доп. / авт.-упор. А. П. Бурова. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 296 с.
15. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 320 с.
16. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку / Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. Київ: Академвидав, 2017. 373 с.
17. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія: навч. посібник, 2-ге видання, виправлене. Київ : Академвидав, 2015. 400 с.
18. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу : навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : ЦУЛ, 2013. 296 с.
19. Поряд і разом: соціалізуємо старшого дошкільника : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. Гавриш. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 252 с.
20. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
21. Райчук Л. Дитячі страхи. Діагностика та корекція. Київ : Редакція загальнопедагогічних газет, 2014. 120 с.
22. Савченко Ю. Дорослим про дошкільнят: психологія статі. Київ : Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2012. 120 с.
23. Сергеєнкова О., Столяренко О. Загальна психологія. К: Центр навчальної літератури, 2019.
24. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: навч. посібник. Житомир, ФОП Левковець, 2018. 149 с.
25. Яценко Т.В. Дитяча психологія з психологією дитячої творчості. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів. Кременчук : ПП «Бітарт», 2020. 42 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>. (дата звернення: 15.06.2024).
2. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://lib.imzo.gov.ua> (дата звернення: 15.06.2024).
3. МОН України: майстерня педагога. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/maysternya-pedagoga> (дата звернення: 15.06.2024).
4. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>. (дата звернення: 15.06.2024).
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 15.06.2024).

6. Сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> (дата звернення: 15.06.2024).
7. Українська педагогіка. URL: <http://ukped.com> (дата звернення: 15.06.2024).

**Результати перегляду
робочої програми практики**

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №__від «__«____20__р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №__від «__«____20__р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №__від «__«____20__р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №__від «__«____20__р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__/20__н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №__від «__«____20__р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)